PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE
UREDNIŠTVO: Ulica Montecchi št. 6 • III nadstr. (pri Sv. Jakobu) Tel. št. 93-808
UPRAVA se nahaja začasno v ulici S. Francesco št. 20

Leto IV - Cena 10 lir - 5 jugolir - 2.50 din | TRST sobota 17. julija 1948 | Spedizione in abbon. postale Poštnina plačana v gotovini | Štev. 951

ITALIJANSKO LJUDSTVO ODLOČENO DA PREPREČI SLEHERNI POIZKUS REAKCIJE

Proglas izvršilnega odbora CGIL - Policija je tudi včeraj napadala delavce

Komentar glasila ameriške KP - Togliattijevo stanje se ni izboljšalo

RIM, 16. — Poročilo o zdravstvenem stanju Togliattija omenja poslabšanje njegovega stanja, ker se je pojavila bronhitna pljučnica.

Ob 20 je zdravniški svet izdal poročilo o stanju Togliattija: Pljučno-bronhialno ognjišče je še vedno stacionarno in se ni razširilo; splošno stanje je zadovoljivo; pacient je miren in je spal; maksimum vročine 38,8; utrip 120; dihanje 32; pritisk 120 - 70.

Dopisnik ATI je imel razgovor z zdravnikom Spallonejem o komplikaciji, ki je nastala in poslabšala stanje Togliattija. Dr. Spallone je izjavil, da obstaja 50% možnost za rešitev. V celoti pa je stanje Togliattija resno.

Dr. Spallone je dejal dopisniku ATI-ja, da je ogorčen in z njim je ogorčeno šest njegovih kolegov zaradi objave lažnih zdravniških poročil, ki so se jih poslužili desničarski listi in danes zjutraj tudi italijanske radijske postaje. Ta poročila so javljala, da se je stanje Togliattija izboljšalo.

Splošna stavka se je zaključila danes opoldne. Izvršilni odbor CGIL je z zadovoljstvom ugotovil soglasni in veličastni pristanek na splošno stavko po vsej Italiji. Odbor pošilja pozdrav vsem žrtvam borbe proti reakcionarnim silam. Stavka, ki so jo spontano proglasili delavci po vsej Italiji, je jasen dokaz odločnosti demokratičnih delovnih množic, da bodo odločno odgovorile na ofenzivo reakcije.

V dveh dneh neredov po vsej Italiji je bilo 7 mrtvih med civilnim prebivalstvom, 86 pa ranjenih; 6 policistov in 1 karabinir mrtvi ter 6 oficirjev, 94 agentov in 18 karabinirjev ranjenih.

Kljub sklepu CGIL, da se stavka prekine, je mnogo delavcev sklenilo, da ne gre na delo. Gruče delavcev postopajo pred milanskimi tovarnami. Policija je napadla delavce v mnogih krajih Milana, še posebej pa pri sedežu Montecatini v Moskovski ulici. Tramvajski uslužbenci so sklenili, da ne bodo odšli na delo, dokler ne bo policija izpustila aretiranih tovarišev. V Monzi so delavci odločno proti prekinitvi stavke. Zahtevajo, naj policija izpusti tovariše, ki jih je včeraj aretirala.

Glasilo CGIL «Il Lavoro» je včeraj objavilo vest, da je policija aretirala zaročenca sestre zločinca ter dva njegova prijatelja.

Socialistični in komunistični sindikalni voditelji so pozvali vlado, naj spremeni svojo notranjo politiko ter naj se ne spušča v represalije proti delavcem zaradi dogodkov zadnjih dveh dni.

Danes je v Vidmu prišlo do spopadov med demonstranti in policijo. V bližini tovarne Marzana je nekaj desetin policistov napadlo demonstrante. Bilo je nekaj ranjenih. Spopadi med policijo in stavkajočimi so bili tudi v Tolmezzu in v Pordenone. V tem mestecu je policija uporabila solzilne bombe, da bi razpršila demonstrante. Zaradi posredovanja sindikalnih voditeljev se je policija umaknila

Glasilo ameriške komunistične partije pravi v svojem uvodniku kakor poroča Telepress, da se stopnjujejo nasilstva in umori tam, kjer začne delovati Marshallov načrt, tam kjer trosijo ameriške dolarje za plačanje političnega zločinstva proti demokraciji. Truman-Marshallova doktrina, piše list, denarno podpira morilce in reakcionarje po vsem svetu. Atentat proti Togliattiju, ki ga je izzval proameriški quisling, je sramota za ameriško zunanjo politiko. List vprašuje, če bo Marshallov plan kupoval druge morilce za izvrševanje svojih načrtov.

Revolver, ki so ga naperili proti Togliattiju, piše list, so v resnici naperili proti demokraciji, proti miru in proti delavskemu razredu; naperili so ga proti pravim interesom ameriškega ljudstva.

Centralni komitet komunistične partije Francije je objavil resolucijo, ki obsoja odvraten atentat proti Togliattiju. V proglasu zahteva KP Francije, naj se onemogoči prevratno delovanje degolistov ter njihovih «skupin državljanske vojne». Obsoja tudi liste, ki ščuvajo k protikomunizmu, in zagotavlja italijanskemu narodu bratsko solidarnost francoskega ljudstva.

Resolucija zaključuje z besedami: «Vsi delavci, komunisti, socialisti, katoličani in republikanci se bodo združili, da preprečijo ponavljanje takih zločinskih dejanj kakor v Rimu».

Voščila tov. Togliattiju

TOVARISU TOGLIATTIJU, GLAVNEMU TAJNIKU KPI, RIM

Zveza političnih preganjancev iz Trsta in ozemlja ostro obsoja podli zločin, s katerim so hoteli prizadeti gibanje naprednih ljudskih množic v Italiji. Kot tovariši v borbi proti vsem oblikam fašizma ti želimo naglo okrevanje, da bi lahko kmalu nadaljeval delo v korist italijanskega ljudstva in vsega človeštva.

V nedeljo 18. t. m.

v Saležu pri Sv. Križu

odkritje spomenika na čast borcem, ki so padli v osvobodilni borbi

Ob 15. uri bo blagoslovitev spomenika. Sledil bo govor tov. Ada Slavca v slovenščini in tov. prof. Ferlana v italijanščini. Sledijo deklamacija „Žrtvam", pevski zbori, koncert godbe iz Sv. Križa

Prometne zveze: z vlakom iz Trsta v Nabrežino (Bivio) ali s tramvajem na Opčine in od tam z avtobusom na Prosek, od koder je 20 minut do Saleža.

Sovjetska nota temelji na mednarodnih dogovorih

Odgovor glede Nemčije je sestavljen v duhu varšavske konference - Nove poljske meje - meje miru - Nezadovoljstvo Francije z angloameriškimi načrti

BERLIN, 16. — Ves svetovni tisk se danes bavi s sovjetskim odgovorom na ameriško, angleško in francosko noto glede Berlina. Londonski «Daily Worker» piše, da je sedaj na zapadnih državah, da sprejmejo sovjetski predlog o štiristranskih razgovorih.

Ves poljski tisk objavlja danes vsebino treh not in sovjetski odgovor. «Gazeta ludova» pripomnja, da vprašanje Berlina ne pomeni vprašanje prestiža zapadnih držav, ker so ga te že izgubile zaradi komedije o denacifikaciji. Dalje piše, da se predvideva nova izmenjava not, sedaj pa je vsekakor težko predvidevati, ali bo prišlo do neposrednih pogajanj. «Glos ludu» pravi, da je bil odgovor sestavljen v duhu varšavske konference.

Tudi madžarski tisk odobrava sovjetski odgovor in poudarja med drugim, da ne gre za razpravljanje o položaju v Berlinu pač pa za nemško vprašanje.

Berlinski list «Neues Deutschland», ki je glasilo socialkomunistične stranke, piše, da položaj v zapadnih sektorjih Berlina nima nič skupnega z «blokado». Gre prav za prav za prostovoljno izolacijo zapadnih držav na račun nemškega ljudstva. List očita zapadnim državam, da so povzročile brezposelnost v zapadnih sektorjih mesta z namenom, da razdelijo Berlin, potem ko so že razdelile Nemčijo.

Isti list objavlja članek o zapadnih poljskih mejah pod naslovom «Meje miru». List ugotavlja, da se sedanja meja med Nemčijo in Poljsko ne more spremeniti.

List pripominja nato, da je vprašanje meja ključ poljsko-nemških odnosov in da jaltski in potsdamski sklepi ne dovoljujejo nobenega dvoma glede rešitve tega vprašanja.

List «Taegliche Rundschau» pravi, da sovjetska vlada še vedno spoštuje načela varšavske konference in se poteguje za enotno vlado za vso Nemčijo, za sklenitev mirovne pogodbe in umik okupacijskih čet.

Medtem poročajo iz Londona, da bodo pri oskrbovanju Berlina sodelovali tudi težki bombniki angleškega letalstva.

Včeraj se je v Parizu sestala vlada in Bidault je poročal o razgovorih o Berlinu in o sklepih deželnih predsednikov zapadnih nemških področij. Glede predlogov deželnih predsednikov je general Clay izrazil svoje «začudenje» in izjavil, da se bojijo sprejeti odgovornost. Pripomnil je, da ti predsedniki pomežikujejo družabniku, ki jih ni nikoli nagovoril; s tem je dal razumeti, da je ta družabnik Sovjetska zveza. Francoski general Koenig ni pristal na to, da bi deželni predsedniki francoskega področja prisostvovali sestanku deželnih predsednikov Biconije s Clayem in Robertsonom. Ceprav ni francoski general podal glede tega nobenih objasnil, se da iz tega domnevati še večje odklonilno stališče do anglo-ameriških načrtov.

Resolucija V S glede Palestine

LAKE SUCCESS, 17 — Bernadotte je odredil, da se morajo sovražnosti v Palestini prenehati v nedeljo ob 15 uri.

LAKE SUCCESS, 16 — Varnostni svet je včeraj ukazal prenehanje sovražnosti v Palestini. Proglas je predvsem naslovljen na Arabce.

Svet je sprejel s sedmimi glasovi proti enemu in tremi vzdržanimi ameriško resolucijo.

Sovjetski delegati so se vzdržali glasovanja točk, ki predvidevajo nadaljnje «posredovalno» delovanje Bernardotta ter tistih, ki zahtevajo demilitarizacijo Jeruzalema. Sovjetski delegati se protivijo mednarodni posadki, ki bi morala prevzeti upravo Jeruzalema. Protivili so se tudi predlogu generalnega tajnika OZN, ki je zahteval zase možnost dodelitve vojaških sil posredovalcu.

Resolucija, ki jo je včeraj sprejel Varnostni svet, priznava v uvodu, da je izraelska država sprejela predlog o podaljšanju premirja, medtem ko so odločno odklonile predlog dežele arabske lige. Zaradi tega Varnostni svet ugotavlja, da predstavlja položaj v Palestini nevarnost za mir na podlagi 39. člena statuta OZN.

Ob tej priliki Varnostni svet ukazuje zainteresiranim vladam in oblastem, da se odpovedo vsakršni vojaški operaciji ter da ukažejo vsem vojaškim in polvojaških silam prenehanje sovražnosti. Ta ukaz bodo morali izpolniti v treh dneh.

V krogih OZN izjavljajo, da je glavni tajnik prejel odgovor izraelske vlade, ki sprejema ukaz Varnostnega sveta za prekinitev sovražnosti.

Agencija AFP javlja, da je židovska vojska zavzela mesto Nazaret.

Gromikove izjave o delu OZN

NEW YORK, 16 — Ob svojem odhodu iz New Yorka je sovjetski delegat pri Varnostnem svetu Gromiko novinarjem, ki so spraševali, ali bo OZN imela uspeh, odgovoril: OZN mora na vsak način uspeti. Na vprašanje, ali se bo vrnil v ZDA in ali bo prisostvoval zasedanju glavne skupščine OZN v Parizu, je Gromiko odgovoril, da je to možno.

Prijateljska pogodba med Bolgarijo in Madžarsko

SOFIJA, 16. — Danes so v Sofiji podpisali pogodbo o prijateljstvu, sodelovanju in vzajemni pomoči med Bolgarijo in Madžarsko. Pogodbo sta podpisala bolgarski vladni predsednik Dimitrov in zunanji minister Kolarov, za Madžarsko pa vladni predsednik Dinnyes in zunanji minister Molnar.

Vsebino pogodbe bodo verjetno objavili jutri zvečer istočasno v Sofiji in Budimpešti.

BEOGRAD, 16. (Tanjug) — Po do sedaj še nepopolnih uradnih podatkih je bilo do 15. julija opoldne vpisanih 3.615.500.000 dinarjev za ljudsko posojilo, kar znači 103.3 odst. predvidenega zneska.

PRAGA — Na Poljsko je odpotovala skupina 148 češkoslovaških mladincev, ki bodo delali v tistem delu pristanišča v Sčečinu, ki je bilo dano na razpolago CSR.

RAZPRAVA PROTI SINDIKALNIM PREDSTAVNIKOM

Obramba je v celoti pobila vse dokaze v obtožnici

DANES PRAVDOREK IN SODBA

Jutranji del razprave se je začel z zaslišanjem obtoženega tovariša Goruppija. Predsednik sodišča in tožilec sta mu postavila cel niz vprašanj, na katera pa sta dobila nekako dolge odgovore. Tovariš je v bistvu ponovil, kakšne naloge in dolžnosti ima tovarniški odbor, in potrdil še enkrat, da se mora odbor ravnati po željah delavcev. Kot priča je sledil tovariš Minca. Tega je predsednik sodišča še več obdajal z vprašanji.

Na predlog obrambe je bil nato zaslišan tovariš Zaccaria, bivši član tovarniškega odbora v tovarni strojev, dokler ga niso odpustili z dela in potem postavili na zatožno klop, katero je zapustil v sredo, ker je sodišče zaradi pomanjkanja dokazov prekinilo sodni postopek proti njemu. Včeraj je tovariš zopet moral ponoviti (na predsednikovo željo, ki je neutešljiva v tem primeru) vse to, kar so o tovarniških odborih povedali drugi tovariši. Ponoviti je moral, kako pride do stavke, da so delavci tisti, ki se zanjo izrečejo, da so tovarniški pododbori, ki te predloge sporoče tovarniškemu odboru. Ta pa potem odloča. V primeru, da ta predlog delavcev sprejme, to takoj javi ravnateljstvu tovarne in izvršilnemu odboru ES.

Prva popoldanska priča je bil Stradi Egidio, delavski zaupnik v mehanični delavnici v ladjedelnici Sv. Roka. Povedal je, da je 5. t. m. zjutraj vladalo v njegovi delavnici veliko razburjenje med delavci, zaradi nedemokratičnega postopanja ravnateljstva CRDE, ki je odpustilo z dela 3 tovariše. Delavci so neprenehoma hodili k Stradiju in zahtevali odločno akcijo v znak protesta.

Ker je bilo s tem končano zaslišanje vseh prič, so začeli govoriti zagovorniki. Prvi je spregovoril odvetnik Braun, ki brani obtožene tovariše, člane tovarniškega odbora iz ladjedelnice Sv. Marka. Takoj na začetku svojega govora je odvetnik poudaril, da v tem procesu manjkajo kateri koli elementi, ki so po italijanskem kazenskem zakoniku potrebni, da bi koga klicali na odgovor. Ker se pa obtožnica naslanja na osnovo italijanskega pravnega sistema in je bila sem raztegnjena italijanska zakonodaja, je zagovornik napovedal, da se bo te osnove tudi držal. Toda že uvodoma, ko je odvetnik omenil, da med drugim manjkajo tudi zakonske dispozicije za uporabo člena 502 je major Haupt takoj prekinil govornika z besedami:

«Takoj vas ustavim. Hočete morda to reči, da sta bila člena 502 in 512 preklicana? Ne recite tega, ker je sodišče že odločilo o veljavnosti teh členov.»

Po kratkem besednem spopadu pa je odvetnik lahko nadaljeval s svojim govorom in ponovil, da manjkajo zakonske dispozicije in to zato, ker je sam predsednik priznal, da so tu stavke dovoljene in ne zabranjene. Zato se da sklepati iz tega, da se členi 505 in drugi ne dajo uporabljati. Dalje manjka subjektivni element. Za uporabo tega člena mora obstajati pravno razmerje na delu med delodajalci in delojemalci. V konkretnem primeru niso obtoženi tovariši delali v tovarni, niso bili in niso podvrženi kolektivni delovni pogodbi. Njihovo razmerje do delodajalcev je temeljilo na sporazumu podpisanem med VU, ES in ravnateljstvom CRDE 4. 9. 1945. Pravna oblika teh tovarniških odborov je bila ta, da so bili nekaki izvoljeni delavski predstavniki in ne kaki delavci. Ceprav jih plačuje tovarniško ravnateljstvo, ni s tem še ničesar izpremenjeno, ker je bila njihova plača enkrat za vselej sporazumno določena in ni bila podvržena izpremembam delovnih pogodb.

Poleg tega manjka tudi materialni element, ki ga predvideva člen 505. Ta govori o delavcih, ki ne delajo radno zaradi solidarnosti z drugimi delavci ali pa v znak protesta. Da lahko govorimo o kršitvi oziroma uporabi tega člena so potrebni: pravi delavci, in sicer najmanj tri, ki skupno zapuste delo iz solidarnosti ali pa iz protesta. Toda v našem primeru se to ni zgodilo, ker tovariši svojega mesta niso zapustili. To so namreč povedale vse priče in obtoženci sami.

Dalje manjka pojem nezakonitost stavke in o tem govori člen 502, ki določa, da je stavka zakonita tedaj, ko delavci zapuste delo, ker delodajalec ne spoštuje sporazumov sklenjenih z delavci. Vsi ti členi od 502 pa do 512 govore o deliktih proti javnemu gospodarstvu in določajo kazni v obrambi tega gospodarstva. Zato naj odgovore oni, ki so na podlagi teh členov obtožili tovariše, kakšno gospodarstvo so s tem mislili zavarovati, demokratično gotovo ne! Ves čas med dogodki so ti obtoženi tovariši nadaljevali s svojim poslom in tako tudi niso na noben način mogli škodovati gospodarstvu ali ladjedelnicam. Prav zaradi tega, ker manjkajo vsi ti elementi, je odvetnik na koncu svojega govora opozoril, da tovariši niso na noben način ne organizirali ne uprizorili stavke. To so potrdile vse priče, obtoženci in končno njihovi zapisniki izjav, ki so jih dali na zasliševanju na policiji. Zato je odvetnik predlagal popolno oprostitev za Doplicherja, Kumarja, Cattaia, Resichevo in Lukšo, ker niso zagrešili kaznivega dejanja.

Odvetnik Baša, ki brani Pobego, Loredana, Macorja in Milla iz ladjedelnice pri Sv. Roku, je ponovil predvsem o odnosu tovarišev na zatožni klopi do ravnateljstva v primeru z ostalimi delavci v tovarni, dalje, da niheče od tovarišev ni z nobenim dejanjem povzročil stavke in končno je opozoril na člen 40 kazenskega zakonika, ki pravi, da ne more biti odgovoren glede opustitve svoje službene dolžnosti, če ni ta opustitev v službi take narave, da bi zakon določal onemu, ki to opušča, naj o tem javi oblastem. Odvetnik je predlagal oprostitev vseh obtožencev Prav tako je odvetnik Kaluža predlagal oprostitev za svoje kliente.

Zadnji je spregovoril tožilec, ki je v nekaj besedah ponovil, kakšne naloge imajo tovarniški odbori in da so obtoženi tovariši člani odborov ter da so zato odgovorni za stavke. V ostalem pa ni na noben način izpodbil dokaze obrambe in prič, da tovariši niso uprizorili stavke.

Razprava je bila odgodena na danes zjutraj, ko bo izrečen pravdorek in sodba.

Solidarnost s Primorskim dnevnikom

Nadaljnji prispevki za plačilo globe, na katero je vojaško sodišče obsodilo našega odgovornega urednika:

Cernita Marija 50, Krevatin Stefanija 50, Krevatin Ivanka 50, Vanon Karel 50, Valli Anita 50, Vatovec Norma 50, Rehar Ernesta 50, Beisser Adon 50, Keber G. 100, Baisero Angela 55, Davia Letizia 50, Davia Valentino 50, Cunja Katarina 100, Križman Marija 30, Brajkovič Helena 50, Uljanič Amalija 50, Suban Avgustina 50.

Križman Karel 500, C. B. 250, Sila Valerija 1000, Baučer Albina 1000, Zanghirella Meri 200, Morelli Ida 200, Rupena Majda 100, Ruecher Egida 100, S. Marija 200, Stock Mila 100, S. A. 250, Maroto Pina 100, Verucelli Stefania 50, Skedenj: Stamfel Giovanna 50, Farina Fani 600, Miklavec Ginevra 100, Sancin Justina 100, Corva Albina 30, Hrovatin Antonija 100, Skapin Franc 100, Flego Antonija 50, Kariž Fani 50, Srebrnik Marija 100, Fortuna Natale 30, Babič Marija 50, Barbo Vittorio 30, Sancin Marija 50, Franovič A. 50, Jenko Marija 10, Zidarič Josipina 100, Merlak Kristina 100, Antonac Gvido 100, Zafred Pavla 200, Hrovat Felicita 500, Gustin 100, Godina Josipina 20, Hrovatin Peter 25, Klun Slava 200, Zigon Franc 100, Renko Alojzija 500, Ličen Albina 50.

(Nadaljevanje jutri)

Nadaljevanje procesa v Zagrebu

OB POMOČI VATIKANA so ustaši delovali proti Jugoslaviji

Ob sodelovanju tuje vohunske službe so ustaški zločinci izdelali načrt za vohunstvo v Jugoslaviji

ZAGREB, 16. — Na zagrebškem procesu proti ustaškim zločincem je danes pričal neki Miloševič, ki je poročal, kako so ustaši likvidirali ujete vojake jugoslovanske vojske.

Priča Frienlaender je povedala, da je bilo leta 1942 v taborišču v Kozari 5000 otrok in žena. Po nalogu Vrbana so otroke ponoči prenesli na mali travnik, kjer so ostali vso noč in so oboleli. Nato so jih spravili v majhno sobo, jih naložili drugega vrhu drugega do metra višine. Tudi priča Frienlaender jih je nosila v to sobo in nato skupno z drugimi hodila po njih. Ko je bila soba polna, jih je Vrban zadušil s plinom.

Nato je bivši uradnik hrvatskega ministrstva za gozdarstvo Rosandič, ki je med vojno organiziral pokolje in špijonažo proti partizanom in nato zbežal v Italijo, govoril o obisku kardinala Ruffinija v ustaškem taborišču v Fermo v spremstvu dr. Mandiča. Kardinal je imel tudi govor.

Danes je bil zaslišan tudi obtoženec Josip Tomljenovič, ki je govoril o podrobnosti tako imenovanega načrta «10. aprila», ki je določal ustanovitev vojaške organizacije na Hrvatskem. Načrt je bil izdelan spomladi 1946. Organizacijo bi morali sestavljati ustaški teroristi, ki bi morali priti v Jugoslavijo iz Italije in Avstrije. Obtoženec je izjavil, da je ta načrt odobrila neka tuja vohunska služba. Potrebna sredstva za izvedbo tega načrta bi dobili iz inozemstva.

Predsednik je nato prečital besedilo načrta, ki so ga našli pri obtožencu Tomljenoviču, Načrt zahteva od ustaških vohunov, ki so jih iz inozemstva poslali v Jugoslavijo, naj zbirajo podatke o letališčih v Jugoslaviji, o možnosti spuščanja padalcev, o pristaniščih, cestah in mostovih. Dana so bili tudi navodila za zbiranje podatkov o vojski in o skladiščih orožja. Dalje bi morali ti vohuni zbirati material o trgovinskih odnosih z inozemstvom in o gospodarskem položaju na splošno.

Obtoženec je nato izjavil, da so v Rimu določili znake po radiu in šifre. Kot šifrirani kodeks je služil molitvenik, duhovnik Bujanovič pa je obljubil, da bo postavil radijsko postajo v nekem samostanu.

Nova napredovanja kitajske ljudske vojske

SEV. SENSI, 16. — Ljudska vojska je na šantungski fronti osvobodila po večdnevnih bojih mesti Cin-Siang in Yutai. Ob težki in srditi bitki za osvoboditev mesta Yenkou je ljudska vojska uničila 10 kuomintangovih polkov.

Kuomintangovo vojaško poročilo javlja, da je ljudska armada zavzela mesto Hankiou, ki leži 20 kilometrov južnozahodno od Peipinga. V Peipingu je nastala panika med prebivalstvom, ki je po treh letih že zopet v prvih frontnih položajih. V Peipingu se sliši bobnanje topništva.

IZIDI LJUDSKEGA ŠTETJA V FLRJ

Beograd ima 388.000

Zagreb 290.000, Ljubljana 121.000 prebivalcev

Objavljamo daljnje rezultate ljudskega štetja v FLRJ:

Ta rezultat nam pove, da je število prebivalcev FLR Jugoslavije od leta 1931 naraslo za 1,313.928 ali za 9,1%, kajti po popisu iz leta 1931 je na področju stare Jugoslavije ter tistih delov Istre in Slov. Primorja, ki so danes osvobojeni, živelo skupaj 14,437.953 oseb.

Če ne bi bilo izgub, ki so jih narodi Jugoslavije utrpeli v vojni 1941 do 1945 leta, če ne bi padla rojstva v dobi vojnih let in če ne bi bilo drugih manj pomembnih posledic vojne (izseljevanje Nemcev, pobeglih itd), bi po analizi zveznega statističnega urada živelo na področju FLR Jugoslavije, na dan 15. marca 1948 okrog 18,310.000 oseb, upoštevajoč normalni predvojni prirastek prebivalstva. *To pomeni, da znaša primanjkljaj prebivalstva Jugoslavije zaradi vojnih let 2,558.000 oseb.*

Nadalje navaja sporočilo direkcije za informacije podrobne podatke za 85 mest in naselij v Jugoslaviji, ki imajo nad 10.000 prebivalcev, računajoč prisotno prebivalstvo. Največ mest in naselij z nad 10.000 prebivalci je v Srbiji, in sicer 46 (19 v ožji Srbiji, 22 v Vojvodini in 5 v kosovsko-metohijski oblasti). Na Hrvatskem je 17 takih mest in velikih krajev, v Sloveniji 6, v Bosni prav tako 6, v Makedoniji 9 in v Crni gori eno mesto.

Glavno mesto FLR Jugoslavije *Beograd* je imel skupaj z Zemunom na dan popisa prebivalstva 388.216 prebivalcev nasproti 266.849 v letu 1931, tako da znaša povečanje 45%.

Zagreb je imel 15. marca 290.417 prebivalcev nasproti 185.581 v letu 1931, tako da znaša prirastek 56.5%.

Ljubljana pa je imela na dan popisa 120.944 prebivalcev nasproti 59.765 v letu 1931, tako da znaša prirastek 102.4%.

Sarajevo je zabeležilo le malo manj prebival ev kakor Ljubljana, namreč 118.158 nasproti 78.173 v letu 1931 in znaša tu prirastek 51,1%.

Skoplje bo prav tako kmalu doseglo 100.000 prebivalcev. Na dan 15. marca je bilo zabeleženih 91.257 prebivalcev nasproti 68.334 v letu 1931, tako da znaša prirastek 34%.

Titograd, ki je bil med vojno skoraj docela porušen, je navzlic temu dosegel že 12.206 prebivalcev nasproti 10.247 v letu 1931, tako da znaša prirastek 19,1%.

Poročilo navaja nadalje za največja mesta v Sloveniji naslednje podatke (v oklepajih število prebivalcev v letu 1931): *Maribor* 66.498 (33.131) s prirastkom 100.7%; *Celje* 22.048 (7602) s prirastkom 190%; Kranj 15.640 (4191) s prirastkom 273.2%; *Jesenice* 13.458 (6383) s prirastkom 110,8%; *Trbovlje* 13.743 (17.183) s primanjkljajem 20%.

Med največjimi mesti Srbije je omeniti še naslednja (v oklepajih odstotek prirastka): *Niš* 50.692 (+42%), *Kragujevac* 32.582 (+19,6%), *Leskovac* 21.763 (+23,4%) v avtonomni pokrajini Vojvodini: *Subotica* 112.551 (+12.5%), *Novi Sad* 77.127 (+20.5%), *Zrenjanin* 40.510 (+23.4%), *Sombor* 34.321 (+6,1%), *Pančevo* 30.816 (+39.5%), *Kirkinda* 28.070 (—1.2%), *Senta* 24.916 (—22.1%), *Vršac* 24.571 (—16.5%); avtonomna oblast Kosovo — Metohija: *Priština* 19.922 (+21.2%), *Prizren* 19.839 (+4.7%), Peč 17.175 (+28.8%).

Na področju Hrvatske je omenjiti še naslednja večja mesta: *Reka s Sušakom* 72.120 (?), *Osijek* 50.398 (+23.9%), *Split* 49.885 (+14.1%), *Karlovac* 23.885 (+12.6%), *Pulj* 22.714 (?), *Varaždin* 17.176 (+17.5%), *Šibenik* 16.015 (—57%), *Dubrovnik* 16.050 (——14.4%).

V Bosni in Hercegovini so poleg Sarajeva naslednja največja mesta: *Banjaluka* 33.191 (+49.7%), *Tuzla* 28.916 (+73.1%) *Mostar* 23.239 (+14.5%), *Zenica* 16.827 (+85.4%).

V Makedoniji pa je omeniti naslednja največja mesta: *Bitolj* 31.131 (—5.7%), *Prilep* 25.996 (+13.9%), *Kumanovo* 19.798 (+16.6%).

Trst v službi zaledja

TRST, 16. (ATI) — Iz Olomouca je danes prispel v Trst tovorni avtomobil «Tatra», jutri pa bo prispel drugi. To je prvi znak obnovitve avtomobilskega prometa med Trstom in CSR.

V kompetentnih tržaških krogih izjavljajo, da se bodo v kratkem začela pogajanja, da se češkoslovaškim in madžarskim krogom, ki mislijo nakupiti večje količine bombaža v Egiptu, prikažejo široke možnosti tržaškega pristanišča za prevoz bombaža in njegovo vskladiščenje, ker so v Trstu za to posebna skladišča s skoraj 25.000 kv. metrov površine.

Pred donavsko konferenco v BEOGRADU

V Beogradu bo 30. t. m. pričela zasedati donavska konferenca, ki naj bi po sklepu Sveta zunanjih ministrov (v New Yorku decembra 1947) izdelala novo konvencijo o plovnem režimu na Donavi. Mednarodni promet po Donavi je tik pred drugo svetovno vojno dosegel 3,5 milijonov ton letno.

Vprašanje ureditve plovbe po Donavi je važno tudi za tržaško luko. Donava je precej nevaren tekmec tržaškega pristanišča, ker odvaja promet iz tržaškega naravnega zaledja na vzhod, v Crno morje. Madžarska ima celo posebne ladje — dvoživke, ki plovejo po Donavi in dalje po morju skozi Dardanele na Bližnji vzhod.

Plovne ovire na Donavi so še res velike — reka je zamrznjena po nekaj mesecev, skozi Železna vrata je plovba še vedno precej težavna in pesek ogroža globino reke na ustju. Toda tehnika napreduje, gospodarsko sodelovanje med glavnimi podonavskimi državami se iz dneva v dan jača in odbijajoče stališče trgovinske politike angloameriške VU v Trstu nasproti državam tržaškega zaledja, zlasti nasproti Jugoslaviji, žene promet na vzhod. Pa tudi naraščajoča narodnostna nestrpnost in vse ostrejša gonja italijanskega nacionalističnega tiska v Trstu proti slovenskim podjetjem, ki se opira na italijanski kapital in jo vodijo ljudje iz Italije, bo kmalu opravila svoje.

Rečna plovba ima določene prednosti pred prevozom na železnicah, kakor pri prevozu težkega blaga vse vprek, žita, rud, premoga, lesa itd. Poleg tega pa se plovno področje Donave čedalje bolj širi; gradnjo plovnega prekopa med Donavo in Odro, ki bo pozneje združen z Labo, pa tudi prekopa Donava-Majna-Ren je v teku. V tržaškem zaledju se torej razvija obširna rečna mreža, ki bo čedalje ostreje tekmovala z železnico in odvajala promet od tržaške luke. Jasno je, da ta razvoj narekuje Tržačanom čim odločnejšo podjetnost, da bi Trst spet osvojil svoje stare postojanke in jih ohranil, medtem ko v današnjem tržaškem vzdušju v resnici ničesar ne store v tej smeri.

V Beogradu pojde za praktično izvedbo kompromisne rešitve glede donavske plovbe, ki je bila dosežena na mirovni konferenci, oziroma pred Svetom zunanjih ministrov (Sovjetske zveze, ZDA, Britanije in Francije). Sovjetska zveza in donavske obalne države, ki so bile zastopane na mirovni konferenci leta 1946, so branile stališče, da je ureditev plovbe na Donavi in izdelava nove konvencije izključno zadeva obalnih držav, medtem ko so Angloameričani zahtevali spoštovanje «pridobljenih pravic», to se pravi soudeležbo pri nadzorstvu in zajamčenju svobodne plovbe. Američani in Angleži so stremili po internacionalizaciji Donave, po rešitvi torej, ki bi okrnila suverenost obalnih držav. Sovjetska zveza je z obalnimi državami končno pristala na to, da se načelo o svobodni plovbi na Donavi vnese v mirovne pogodbe z Bolgarijo, Madžarsko in Romunijo in da se 6 mesecev po podpisu mirovne pogodbe sestane konferenca z namenom, da izdela končno pravilnik o plovbi; v smislu tedanjega sporazuma naj bi konferenci prisostvovali predstavniki Sovjetske zveze, Jugoslavije, Češkoslovaške, Bolgarije, Romunije, in med neobalnimi državami Ukrajina, ZDA, Britanija in Francija. Avstrija naj bi se udeležila konference le, ko bi med tem časom sklenila mirovno pogodbo. (Po najnovejšem sporazumu bo Avstrija prisostvovala samo kot opazovalka). Sovjetska zveza in obalne države po vsem tem priznavajo načelo svobodne plovbe na Donavi za trgovinske ladje vseh držav, ostalo pa je nerešeno vprašanje nadzorstva svobodne plovbe, ker so te države na mirovni konferenci uporno branile načelo, da pripada to samo obalnim državam.

V Pariškem miru (1856), sklenjenem po zaključku krimske vojne, ki je znatno oslabila Rusijo, so se zapadne sile (Anglija, Avstrija in Francija) vsidrale na Donavi. Internacionalizirale so tako imenovano obmorsko Donavo (od Galaca do morja) in jo postavile pod nadzorstvo «Evropske donavske komisije», v kateri je bila sicer zastopana tudi Rusija, vendar je v komisiji prevladoval angleški vpliv. Ceprav je bila za ureditev plovbe na notranjem delu (od Galaca navzgor) ustanovljena «Mednarodna obalna komisija», je v resnici kontrolirala Donavo do Galaca Avstro-Ogrska, kateri so se morale male obalne države, kakor Srbija, popolnoma ukloniti.

Versajski mir (1919) in Donavski statut (sprejet na Pariški konferenci 1921) sta pod pritiskom zapadnih sil napravila usodni pogrešek, da sta namreč Rusijo izključila iz obeh komisij, medtem ko je bila poklicana v komisijo Italija. Po Mussolinijevih megalomanskih načrtih naj bi Italija sploh zavladala v Podonavju; tako je že kupila veliko količino delnic najvažnejšega plovnega podjetja na Donavi «Donavske paroplovne družbe» na Dunaju. Mussolinijev načrt je klavrno propadel po gospodarskem in političnem vdoru Tretjega rajha v Podonavje, ki ga je tudi Romunija hotela izkoristiti za to, da bi se s pomočjo Nemcev v sinajskem sporazumu (1938) otresla nadzorstva «Evropske donavske komisije» na spodnji Donavi.

Hitler si je poskušal dokončno zagotoviti oblast na Donavi na dunajski konferenci (september 1940), na kateri je razpustil «Mednarodno obalno komisijo» in ustanovil «Donavski svet». Po likvidaciji «Evropske komisije» pa bi bil rad razdelil oblast na spodnji Donavi med se in Romunijo, toda temu se je odločno uprla Sovjetska zveza, ki se je že junija tega leta po zavzetju Besarabije pojavila na ustju Donave.

Po zlomu nacionalsocialistične Nemčije in njenega gospostva v Podonavju, se je položaj Sovjetske zveze na Donavi še bolj utrdil. Prav tako je Jugoslavija, ki je že pred vojno imela na Donavi najmočnejše trgovinsko brodovje, zavzela mesto, ki ji pripada že po njenem zemljepisnem položaju in važnosti njenega rečnega prometa. (Do nemškega napada je bil tudi sedež Mednarodne obalne komisije v Beogradu, kamor je bil prenesen iz Bratislave). Ob izlivu Save in Donave leži Beograd — najvažnejše pristanišče na Donavi. (Pristanišče je za zdaj še na Savi tik ob njenem izlivu v Donavo). Na jugoslovanskem ozemlju so tudi vse pomožne naprave za olajšanje in zavarovanje plovbe skozi Železna vrata.

Ni torej slučajno, da je bila konferenca, ki naj izdela dokončni pravilnik o plovbi na Donavi, sklicana v Beograd.

L. B.

(Iz «Gospodarstva» št. 22)

Slovesen pogreb Virgilija Ščeka

V četrtek 15. t. m. so bile v Avberju na Krasu slovesne pogrebne svečanosti za pokojnim zaslužnim narodnim borcem Ščekom Virgilijem.

Obredne svečanosti je napravil dekan iz Sežane, ki je imel v cerkvi tudi spominski nagovor. Na pokopališču je naprej govoril tov. dr. Besednjak, ki je bil pokojnikov tovariš v rimskem parlamentu takoj po prvi svetovni vojni, kjer so skupaj s Ščekom in Wilfanom ter Srebrničem in Stangerjem branili pravice slovenske in hrvatske narodne manjšine v Italiji.

Tomajki župnik g. Kjuder je v svojem govoru omenjal velike pokojnikove zasluge v borbi za pravice svojega naroda v dobi med obema vojnama, ker je bil Šček človek, ki je pomagal pri reševanju naših najbolj perečih problemov s svojo visoko izobrazbo in zmožnostjo. V imenu OF je govoril dekan Piščanec iz Klanca, v imenu Lokavcev, kjer je imel Šček nekakšen drugi dom, se je poslovil od njega učitelj tov. Avgust Praprotnik in ob zaključku sta se poslovila še dva kraška študenta s toplimi besedami od velikega pokojnika.

Pogreba se je udeležil še pevski zbor iz Lokve, ki je lepo zapel nekaj žalostink in tudi Slovensko-hrvatska prosvetna zveza iz Trsta je poslala svojega zastopnika.

Progrebni sprevod iz avberske cerkve na vaško pokopališče je bil preprost in pristno domač, kakor vse pokojnikovo življenje. Preprosto črno krsto so nosili domači možje in spremljala so jo belo oblečena dekleta. Za krato sta šli obe njegovi sestri s svakom in za njimi dolga vrsta ljudstva, ki je hotelo na ta način še enkrat pokazati pokojniku svojo hvaležnost za njegovo delo.

Podprimo Dijaško Matico

Podporno društvo «Dijaška Matica» je dosedaj požrtvovalno izvrševala svojo plemenito nalogo in skrbela za gmotno ter moralno podporo naše študirajoče mladine. V novem šolskem letu čakajo Dijaško Matico nove naloge. Boriti se bo morala še z večjimi težavami kakor v preteklem letu. Premagala jih bo le, če bo deležna podpore vsega našega ljudstva na Tržaškem ozemlju. Le tako bo zamogla izvrševati svoje poslanstvo: podpirati dijake gmotno in moralno ter jih vzgajati k delu in samoodgovornosti. Petindvajsetletni fašistični teror je uničil vse naše gospodarsko, politično in kulturno življenje, pregnal in zatrl je naše izobraženstvo. Naloga Dijaške Matice je, da vzgoji našemu ljudstvu novo delovno inteligenco, ki bo z njim čutila in mu posvetila vse svoje sposobnosti in znanje. Zato pa ne sme biti Dijaška Matica stvar onih staršev, ki imajo otroke v Dijaškem domu, temveč mora biti zadeva vseh naših rojakov ne glede na to, ali njihovi otroci obiskujejo naše šole ali ne in ne glede na to, ali uživajo kakšno podporo Dijaške Matice ali ne. Zato morajo postati vsi pošteni Slovenci redni, podporni ali ustanovni člani Dijaške Matice

Da bi se Dijaška Matica čimbolj razširila med našim ljudstvom, je treba ustanoviti v vseh večjih krajih krajevne odbore, sestavljene iz 3 do 5 članov (predsednika, tajnika, blagajnika in dveh obrtnikov), v manjših krajih pa zadostuje samo poverjenik. Da se ne bi po nepotrebnim cepile sile v naših odborih, naj bi se ti krajevni odbori Dijaške Matice oziroma poverjeniki sestavili odnosno določili v okviru prosvetnih društev. Ti naj začnejo takoj z nabiranjem članov: redni plačujejo od 10 do 100 lir mesečno, podporni od 100 lir dalje, ustanovni pa plačajo enkrat znesek 10.000 lir. V septembru bo sklican sestanek vseh odbornikov in poverjenikov, na katerem se bo podrobno obravnavalo vprašanje bodočega dela.

Vabimo prosvetna društva, da takoj pričnejo z ustanavljanjem krajevnih odborov. Imena odbornikov oziroma poverjenikov naj javijo po SHPZ glavnemu odboru Dijaške Matice v Trstu.

TRŽAŠKI DNEVNIK

Z uredbami se ne rešuje načelnih vprašanj

URAD ZA DELO JE ODVZEL ŠTIRIM KMETOM DELAVSKE KNJIŽICE. Z ENAKIMI DOLOČILI GLEDE POVRŠINE IN DOBE, KI JE POTREBNA ZA OBDELOVANJE, JE NEMOGOCE PREDPOSTAVLJATI ENAKO DONOSNOST NA KRASU IN V BOGATIH NIZINSKIH PREDELIH ITALIJE.

Urad za delo in urad za enotne kmečke prispevke pri vojaški upravi sta izdala odredbo, po kateri ne morejo dobiti zaposlitve v nekmečkih poklicih oni kmetje, ki imajo lastno ali najeto zemljo in za katero obdelavo je potrebnih več kot 200 delovnih dni na leto, odnosno, če njihovo lastno ali najeto zemljišče presega določeno površino.

Na podlagi te uredbe so že odvzeli štirim kmetom delavske knjižice, od katerih je bil Gregorič Stefan iz Padrič 30 let zaposlen kot zidar. Urad za enotne kmečke prispevke pa ima še seznam 30 poljedelcev, kateri bodo morali tudi v kratkem zapustiti svoje delo.

Obsojanja vredno je dejstvo, da je ta odredba, kakor nešteto drugih odredb vojaških ali civilnih oblasti v Trstu, samo veren posnetek italijanskih predpisov, ker predstavlja ponoven primer kršitve mirovne pogodbe s strani vojaškin oblasti.

Prav tako nepojmljiva pa je površnost zakonodajalca, ki ni upošteval posebnih razmer na Tržaškem ozemlju. Nemogoče je namreč z enakimi določili glede površine in dobe, ki je potrebna za obdelovanje, predpostavljati enako donosnost zemlje v bogatih nižinskih predelih Italije, kot na Krasu, kjer enaka površina zemlje marsikdaj ne donaša niti desetine pridelkov kot jih donaša rodovitna dolinska zemlja.

Vojaška uprava bi že po dobrih treh letih svojega upravljanja morala vedeti, da je na njenem področju zelo malo kmetij, ki bi mogle preživljati družino skozi vse leto. Prav zaradi tega hodijo že od nekdaj posestniki kraških in istrskih domačij, najemniki in koloni iskat zaslužka v mesto, da tako pokrijejo tisti del potreb družine, ki jim ga siromašna zemlja ni mogla. Poleg zemlje, ki ne more preživeti skoraj 90% naših kmečkih družin, pa povzročajo dotok kmečkega prebivalstva v mesto zlasti visoki davki, nerešeno vprašanje polovinarjev ter težko vprašanje najemnikov, katerim imajo gospodarji po vseh pisanih postavah pravico povišati celo 28krat višino prvotne najemnine.

Enotni sindikati so sprevideli krivico, ki jim jo je prizadejal ukrep vojaških oblasti in so zato intervenirali pri uradu za delo, da prekliče ta ukrep. Sam načelnik pri tem uradu dr. Corradori je izjavil, da je ta ukrep krivičen za tukajšnje razmere, toda doslej se to vprašanje še vendarle ni rešilo.

Prepričani smo, da bo vojaška uprava sprevidela krivičnost te odredbe, ki je prizadela predvsem našega slovenskega kmeta, ter jo preklicala. Vendar pa z eventualnim preklicem podobnih uredb to vprašanje še ne bo rešeno, kajti nevzdržne razmere na vasi so le nujna posledica stanja in celotne politike, ki se vodi na tem ozemlju. Kot zahtevajo vsa vprašanja, bodisi v okviru politike in gospodarstva, načelne rešitve, tako je treba tudi to vprašanje načelno rešiti in pristopiti k takšni politiki, ki bo dejansko koristila širokim slojem našega prebivalstva.

Če bi vojaška uprava rešila v svojem območju vprašanje agrarne reforme, če bi zaščitila kmečke najemnike in polovinarje pred izkoriščevalci, s primernimi sredstvi za obdelavo zemlje pomagala našim kmetom in jim preskrbela, po zmernih cenah živino, ki so jo izgubili v pravkar minuli vojni, potem se pač ne bi bilo treba bati, da bo ostala zemlja v tržaški okolici brez delovnih rok. Vojaške oblasti so izdale 2 in pol milijarde za gradnjo avtomobilske ceste Trst-Trbiž in pri tem so naši kmetje izgubili še tisto malo njivic, ki so jih imeli, vendar bi bilo veliko bolje, da bi s tem denarjem pomagali našemu prebivalstvu. Prispevki, ki jih nudi kmetijski inšpektorat tu pa tam kakšnemu kmetu pa so le kapljica vode v morje.

Počitniške kolonije v Zaloščah, Mirnu, Sempetru, Biljah in Čezsoči

Te dni je iz raznih krajev Slovenije dospelo na Primorsko večje število šolskih in predšolskih otrok, potrebnih oddiha. Ljudstvo je tem otrokom povsod priredilo prisrčen sprejem. Žene jim donašajo sadje in zelenjavo, s prostovoljnim delom pa so pomagali urediti prostore za počitniške kolonije.

V Zaloščah pri Dornbergu je nastanjenih v lepih šolskih prostorih 60 predšolskih otrok iz Ljubljane. Veliko pomoč nudijo upravi kolonije domače žene. Prav lepo so bili sprejeti šolski otroci tudi v počitniški koloniji v Biljah. Te dni pa bodo prišli v Sempeter pri Gorici tržaški otroci. Iz goriškega okraja bo šla skupina 80 otrok v Čezsočo na Bovško. Za ostale so uredili počitniško kolonijo v Mirnu pri Gorici, nekaj pa jih je že odpotovalo s prvo izmeno v Skofjo Loko in Ptuj.

Vprašanje pristaniških delavk

V vseh večjih obmorskih pristaniščih so uslužbene tudi delavke, ki opravljajo seveda razna ženska dela, kot šivanje vreč, izbiranje kave, pakiranje, čiščenje itd.

V samem interesu delodajalcev je, da je ta delovna sila čimbolj sposobna in spoštovana v svojem delu ter vključena v zavodu, ki bi ga nadzoroval, ji delil delo in jo izplačeval tako, kot bi se že takoj v začetku sporazumeli. Obenem bi moral ta zavod skrbeti, da bi bile delavke za vsa ta dela vedno na razpolago, to se pravi, da bi jih lahko porazdelili po potrebi na razna dela v pristanišču.

Tudi v tržaškem pristanišču je vedno delalo precejšnje število žensk. Se danes imamo v pristanišču delavke, ki so uslužbene tam že več let. Po končani vojni je nastala tudi v tej skupini neka zmeda, ki jo je povzročila sama vojna in pa pretekli obžalovanja vredni kriterij namestitev. Pristaniški delavci so hoteli pomagati tem delavkam iz tega kaotičnega položaja ter so jim svetovali, da si ustanovijo «zadrugo pristaniških delavk», predlog, ki so ga vse delavke odobrile. Ta zadruga ima svoje tehnično organizacijo, svoj denarni fond, voditelje in reditelje ter nosi moralno in juridično odgovornost ter razpolaga s precejšnjim številom izurjenih delavk, ki so dnevno na razpolago za delo vsem pomorskim družbam in privatnim podjetjim, ki delajo v pristanišču.

Te žene so posvetile vse svoje življenje delu v pristanišču, zato bi bila dolžnost teh tvrdk, da bi poverila delo najprej tem delavkam.

Toda neštete tvrdke, morda ker hočejo prihraniti nekaj sto lir, ne jemljejo delavk iz te zadruge, temveč si iščejo priložnostnih delavk, ki niso niti izurjene niti vajene delu. Neštetokrat se zgodi, da so te priložnostne delavke samo znanke, sorodnice ali prijateljice poslovodij, ali načelnikov magazinov, ki si tako zaslužijo nekaj tisočakov, ki jih morda v resnici niti ne potrebujejo tako nujno.

Večkrat se tudi zgodi, da premeščajo razne tvrdke, ki delujejo v pristanišču in izven njega, svoje uslužbenke iz mesta v pristanišče in narobe ter jemljejo na ta način možnost zaslužka resničnim pristaniškim delavkam.

Zato pozivamo vsa podjetja in tvrdke, da v primeru potrebe namestijo tiste delavke, ki so članice te zadruge. To je dolžnost vsake tvrdke, ker je popolnoma krivično, da bi nekaj sto delavk, ki so po večini družinski poglaxarji, ostale brez dela, do katerega imajo vse pravico.

Podjetja s svojim postopanjem zanemarjajo vse najosnovnejše človeške pravice ter kršijo obenem tudi zakone in predpise socialnega zavarovanja in skrbstva.

Pristaniški delavci so solidarni z delavkami ter so pripravljeni dati jim vso podporo, če ne bodo hotele tvrdke izpremeniti svojega krivičnega postopanja.

Pereči problemi mladih delavcev

Iz seje odbora kongresa delovne mladine

Preteklo nedeljo je bila na sedežu Enotnih sindikatov v ul. Imbriani druga seja odbora kongresa delovne mladine, na kateri so navzoči razpravljali o sindikalnih problemih. Eden izmed mladih delavcev, ki se je tudi udeležil diskusije, je v kratkem podal pregled o stavki, ki jo je priredila Delavska zbornica in o aretaciji nekaterih sindikalnih voditeljev v največjih tržaških ladjedelnicah, nakar se je še prav posebno ustavil pri vprašanju zapore nad odpusti. Ko je obrazložil stališče sindikalnih organizacij do tega vprašanja, je še prav posebno poudaril, da je dolžnost delovne mladine, da pomaga sindikalni organizaciji v njeni borbi in agitaciji.

Razen tega moramo, je zaključil govornik, nadaljevati borbo, da preprečimo nadaljnje odpuste z dela in da priborimo naši delovni mladini tiste pravice, ki ji bodo lahko zagotovile zaposlitev in strokovno izobrazbo, katera bo zelo pripomogla k razvoju našega gospodarstva in industrije.

Se drugi mladi delavci, ki so se udeležili diskusije, so obravnavali razne važne probleme, kot na primer problem tovarniških odborov, in problem delovnih pogodb za mlade delavce, ki so jih že pred časom predložile sindikalne organizacije gospodarskim združenjem. Tudi v tem pogledu mora biti delovna mladina na strani starejših delavcev ter se zavedati važnosti te borbe.

Sledila je dolga diskusija o bodoči aktivnosti tega mladinskega delovnega gibanja, ki se je ustanovilo na kongresu delovne mladine. Iz te diskusije je bilo razvidno, da bo morala mladina v bližnji bodočnosti izvesti zahteve pravic delovne mladine, seveda ob podpori vse mladine.

Ob koncu so še prav podrobno razpravljali o vprašanju razstave delovne mladine ter so s tem v zvezi izdali posebno poročilo, ki ga objavljamo.

Odbor delovne mladine je sklenil sledeče:

1. Od 14. do 22. avgusta 1948 bo v eni izmed tržaških dvoran razstava delovne mladine.

2. Zadnji rok za predajo predmetov, ki bodo razstavljeni, je določen za 10. avgusta do 20. ure.

3. V kratkem bo v časopisju objavljena ustanovitev tehnične komisije, ki bo pregledala in ocenila razstavljena dela.

4. Vsi predmeti, ki bodo predloženi po 20 uri desetega avgusta, ne bodo vključeni v natečaj.

Namesto nagrade, ki je bila prvotno določena, in sicer potovanje v Varšavo na mednarodno konferenco delovne mladine, so bile odobrene sledeče nagrade:

1. En teden plačanega letovišča v Jugoslaviji (v primeru, da bi bila nagrada dodeljena kolektivnemu delu, bi bila nagrajena 2 najboljša mladinca, ki sta se dela udeležila).

2. Kratko prijetno bivanje v Istri.

3. Delovno orodje, ali tehnične knjige ali pa kratek izlet.

Razen tega bodo vsi natečajniki nagrajeni z diplomo.

Z geslom: «Naprej za čim boljšo pripravo razstave delovne mladine!» se je seja zaključila.

Tovariši s Kontovela oproščeni

Zadeva z orožjem v dvorani prosvetnega doma je propadla

Skoroda tri tedne je od tega, odkar je policija «odkrila» shrambo starih nerabnih puškin streliva pod odrom v dvorani prosvetnega doma na Kontovelu. «Giornale» di Trieste in njemu podobna šovinistična družina je na vse načine kričala o nekaki orožarni, če ne že o nekaki smodnišnici. Vse to revolversko časopisje je skušalo vso zadevo napihniti. Seveda so vsi ti pisuni, ki se za take informacije služijo le nepristranskih tendenciozniih vesti, ki jim jih daje najboljša, so pozabili pri vsem tem napisati svojih naivnim čitateljem, da so bili prostori odprti ves dan, da na odru, pod katerim je bilo orožje, prirejajo gledališke predstave, da so pod odrom imeli drva, da so bile puške stare in so služile za gledališke igre. No treba je bilo pač pokriti žalosten sloves raznih terorističnih gnezd šovinistov. Prav posebno pa so pozabili ti ljudje in policija namigniti, da je pri vseh teh neizpodbitnih okoliščinah zelo verjetno, da je vso to ropotijo kdo namenoma prinesel v dvorano krožka in nato takoj javil policiji, samo da bi oblasti zaprle krožek in izzvale javen škandal.

No včeraj je tudi vojaški sodnik dal prav tem našim trditvam. Tovariša Ljudmira Stoko, predsednika SIAU in tajnika Evgenija Starca, ki sta se morala pred vojaškim sodiščem zagovarjati zaradi tega orožja (lasnik dvorane je SIAU, ki je dvorano le dalo v najem prosvetnemu društvu), je moral sodnik takoj oprostiti, še preden je plišlo do pravdoreka. Obtožena tovariša je branil odvetnik Kezich in je takoj po zaslišanju obtožnlnih prič predlagal ukinitev sodnega postopka proti obema, ker sploh ni bilo nobenega dokaza za njuno krivdo. Predlog je bil brez posebnih razmišljanj takoj sprejet. Predsednik sodišča je bil major Mc Colm.

S tem izidom je končno tudi zavezan jezik vsem onim pisunom in jezikom, ki z jezuitskim zavijanjem skušajo blatiti vse, kar je resnično ljudskega.

Vrtna veselica na Kolonkovcu

Demokratične organizacije Sv. Ane priredijo v nedeljo 18. t. m. od 17.30 dalje na travniku v bližini gostilne «Bako» na Kolonkovcu veliko vrtno veselico.

Sodelovali bodo harmonikarji ladjedelnice Sv. Marka, pevski zbori «Velesila», «Rota», Ivan Cankar in pionirji. Preskrbljeno bo za pijačo in prigrizek. Od 20 dalje bo ples (šagra).

Če bo slabo vreme, bo vrtna veselica v nedeljo 25. t. m.

Moštveni šahovski turnir

V nedeljo 18. t. m. bo pri USO v ulici Conti ob 9 dopoldne moštveni šahovski turnir. Delegati: Colautti, Olio, Polieri, Filipovič in Prinčič naj pripravijo vse potrebno, da se začetek ne bo zavlekel. Prav tako naj poskrbijo šahe in mizo za svoja moštva.

S tramvaja v bolnico

Predsinočnjim okrog 21.30 se je vračala s tramvajem proti svojemu domu v ul. Della Croce 72-letna Gall Marija. Ko je hotela pri ljudskem vrtu, v bližini kavarne Firenze, izstopiti, pa ji je na stopnici tramvaja spodrsnilo, da je padla. Pri padcu je dobila precej močno poškodbo na desni strani tilnika in pretres možganov. Z rešilnim vozom so jo odpeljali v glavno bolnico, kjer bo ostala na zdravljenju najmanj 20 dni.

Bivši vojaški sodnik obsojen

Nullo Venucio, italijanski rezervni kapitan v pokoju in bivši vojaški sodnik vojaškega sodišča v Bariju, se je včeraj znašel na zatožni klopi pred vojaškim sodiščem, kateremu je predsedoval major Mc Colm. Mož se je moral zagovarjati zaradi nedovoljene posesti orožja. Pred časom je policija napravila preiskavo v njegovem stanovanju. Pri tem so mu našli dva moderna samokresa, katerima so sicer manjkali nekateri sestavni deli, in 3. tretji samokres starejšega datuma, ki pa je bil bolj spominskega značaja. Odvetnik Gerin, ki je branil obtoženega kapitana, je poudaril, da je klient verjetno le v dobri veri kršil proglas, ker je kot bivši italijanski častnik imel med vojno dovoljenje za posest orožja. Major Mc Colm pa zadeve ni vzel tako širokogrudno. Dobra vera in kršitev proglasa zaradi nevednosti nista nobena stvarna obramba, zato je obtoženca obsodil na dvajset mesecev ječe, od teh enajst pogojno.

Čianarina novinarske zbornice

Upravni odbor novinarske zbornice Trsta, v pričakovanju volitve novega odbora, ki bo moral določiti višino članarine, vabi vse člane k plačilu članarine za prvo polovico leta v znesku 50 lir mesečno.

Kakor v preteklosti je določen za zbiranje članarine g. Peter Milanese, blagajnik «Giornale di Trieste» (ul. S. Pellico št. 8, II).

Za nameščence dnevnikov, članov novinarske zbornice, bo denar obdržala uprava vsakega lista posebej, ki ga bo odposlala blagajniku.

Upravni odbor čuti potrebo obvestiti, da je plačevanje članarine dolžnost vsakega novinarja; kdor ne bo poravnal članarine, bo izbrisan iz zbornice.

Promet na tobačnem trgu

Kakor po navadi so se tudi zadnje dni pridno udejstvovali na tobačnem trgu tako tihotapci kakor tudi policija. Tej slednji se je posrečilo, da je pri ograji na pomolu pri ribarnici našla pri Nerini Zavuta iz ul. Giuliani 22 kar 2500 jugoslovanskih cigaret, ki so takoj menjale gospodarja.

Dne 15. t. m. so našli tudi pri Ivanu Savarinu in Sp. M. Magdalene 424 en kg rezanega tobaka in pri preiskavi na domu Angele Mari na Korzu št. 28 so našli še en kg tobačnega listja. Vse blago so zaplenili.

NEKAVALIRSKI TAT

V četrtek je izrabila Virginija Campanaro iz ul. Orlandini 48 eno tistih redkih uric, ko imamo letošnje poletje malo sonca in se odpravila na sprehod s svojim zaročencem.

Neko drevo ob katinarski cesti ju je zvabilo v svojo senco. Virginija je za nekaj trenutkov odložila svojo ročno torbico in ta čas je izrabil neznani tat, da ji je odnesel torbico, v kateri so bili osebni dokumenti, 112 lir in zapestna ura. Campanaro je prijavila tatvino policiji, ki išče zakrknjenega tatu, katerega ne gane niti ljubezenska idila.

Fizkultura

Nogometno prvenstvo Jugoslavije

Nogometna tekma Ponziana-Spartak (Subotica) verificirana v razmerju 3-2 za Ponziano

Izvršilni odbor Fizkulturne zveze Jugoslavije je sklenil, da se nogometna tekma med «Ponziano» in «Spartakom» (Subotica) v Trstu 30. maja t. l. v tekmovanju za prvenstvo I. zvezne lige registrira z doseženim rezultatom 3:2 za «Ponziano». S tem je končano prvenstveno tekmovanje v nogometu za sezono 1947-1948. Vrstni red moštev je naslednji: «Dinamo», «Hajduk», «Partizan», «Lokomotiva», «Crvena zvezda», «Metalac», «Ponziana», «Vardar», «Spartak» in «Sarajevo». «Spartak» in «Sarajevo», ki sta na 9. in 10. mestu, bosta izpadla iz I. zvezne lige in igrala prihodnje leto v II. zvezni ligi. «Vardar» iz Skoplja, ki je na 8. mestu, bo igral 2 tekmi z moštvom «Naših krila», ki je v 2. zvezni ligi na 3. mestu. Zmagovalec v teh dveh tekmah pojde v prvo, premagani pa v II. zvezno ligo. Prva tekma med «Vardarjem» in «Našimi krili» bo 23. julija, druga pa 1. avgusta.

Mednarodni šport

LONDON. — Reuter poroča, da bo po umaknitvi prijav Poljske, Palestine in Burme, verjetno pa tudi Madžarske za udeležbo na olimpijskem nogometnem turnirju, novo žrebanje parov. Burma bi morala igrati z Indijo, Poljska z ZDA, Palestina pa z zmagovalcem iz srečanja Jugoslavija — Pakistan.

BUKARESTA. — Romunski atlet Jon Moina je pretekel 100 m v času 10,4 sek., kar je samo za 2-10 sekunde slabše od svetovnega rekorda.

BUDIMPEŠTA. — V Budimpešti so slovesno pričeli z deli pri gradnji velikega športnega stadiona, ki bo lahko sprejel okrog 70.000 gledalcev.

Prvenstvo Jugoslavije v dviganju uteži

Moštveni prvak je ekipa Slovenije

LJUBLJANA, 12. julija. V veliki dvorani na Taboru je bilo včeraj prvenstvo Jugoslavije v dviganju uteži. Tekmovanja se je udeležilo 28 atletov-dvigalcev iz Srbije, Hrvaške in Slovenije.

Tekmovalo se je v treh disciplinah in sicer v teznem dviganju v potegu in dvojnem potegu.

Najboljši rezultati prvenstva FL RJ so: *Bantam kategorija:* 1. Jenko (Slovenija) - tezno 50 kg, poteg 55 kg, dvojni poteg 70 kg, skupno 175 kg. 2. Ružič (Srbija-Vojvodina) - t. 52,5 kg, p. 52,5 kg, d. p. 67,5, skupno 172,5 kg. *Peresno lahka kategorija:* 1. Markovič (Slovenija) - 65, 62,5, 85, skupno 212,5 kg. 2. Jezernik E. (Slovenija) - 47,5, 47,5, 55, skupno 150 kg. *Lahka kategorija:* 1. Babič (Slovenija) 70, 85, 82,5, skupno 217,5. 2. Keber (Slovenija) 60, 65, 92,5, skupno 217,5 kg. *Srednja kategorija:* Goldin (Hrvaška) 75, 80, 102,5, skupno 257,5 kg. 2. Jenko (Slovenija) 65, 72,5, 95, skupno 232,5 kg. *Polteža kategorija:* 1. Strnad (Slovenija) 75 72,5, 95, skupno 242,5 kg. 2. Graca (Srbija) 67,5, 72,5, 100, skupno 240 kg. *Težka:* 1. Huber (Srbija) 72,5, 67,5, 90, skupno 230 kg. 2. Janeš (Hrvaška) 65, 75, 80, skupno 220 kg.

Med ekipami je postala prvak Jugoslavije ekipa Slovenije, ki je prejela kot zmagovalec pokal v trajno last, druga je Hrvatska, tretja pa Srbija. Prvoplasirani atleti pa so prejeli plakete.

Organizacija tekmovanja je bila dobra.

Nogometno prvenstvo Poljske

VARŠAVA, 11. jul. Danes je bilo odigrano 13. kolo poljskega nogometnega prvenstva, s katerim je bil končan prvi del reprezentantivnega tekmovanja. Rezultati so bili naslednji: AKF: Tarnovia 4:, Wiszla: Widzev 8:0, Krakovia: Legija 2:0, Polonia (Bitom) : Ruch 1:1, LKF : Warta 3:3, ZZK : Rimer 3:3, Tekma Polonia (Varšava) : Garbarnia je bila odgodena. Na prvenstveni tabeli vodita Ruch in Krakovia z 21 točkami, slede Legija 16, AKF 15, Wiszla, Krakovia in Polonia (Bitom) 14 točk.

RADIO

7.30. Koledar. 7.35. Jutranja glasba. 7.45. Napoved časa in poročila. 11.30. Reproducirana glasba. 12.00. Ljudje in nazori. 12.15. Operne uverture. 12.45. Napoved časa in poročila. 13.00. Glasba za najmlajše. 13.30. Zdraviniški vedež. 13.40. Partizanske pesmi. 14.00. Dnevni pregled svetovnega tiska. 14.15. Pestra glasba. 17.30. Plesna glasba. 18.00. Tržaški kulturni razgledi. 18.15. Solistična glasba. 18.45. Zabavni orkester. 19.00. Oddaja za najmlajše. 19.30. Lahka glasba. 19.45. Napoved časa in poročila. 20.00. Sportna kronika. 20.10. Pevski koncert baritonista Dušana Pertota, pri klavirju Sancin Mirca. 20.30. Po poteh umetnosti. 20.45. Iz opernih baletov. 21.25. Pester spored slovenskih narodnih pesmi (prenos iz Ljubljane) 22.00. Plesna glasba. 22.45. Večerne melodije. 23.15. Napoved časa in poročila. 23.30. Citanje sporeda. 23.35. Polnočna glasba. 24.00. Zaključek.

KINO

ROSSETTI: «Pustolovščina v Bombayu», C. Gable.
SUPERCINEMA: «Ujetniki usode», P. Calvert.
FENICE: «Bratje Karamazovi», F. Giachetti.
FILODRAMMATICO: «Sonce bo zasijalo jutri», M. O'Brien.
ITALIA: «Marija Antonietta», T. Power.
ALABARDA: «Dve dekleti in mornar» J. Allyson.
MASSIMO: «Zadnji rdečekožec», P. Foster.
NOVO CINE. «Zaupni agent» C. Boyer
KINO OB MORJU: «Krvava arena», mehikanski film.
ARMONIA: «Brez greha» R. Saint Cyr
SAVONA: «Žena na sliki», J. Bennet.
IDEALE: «Kri na soncu», J. Cagney.
MARCONI: «Gilda», R. Hayworth.
RADIO: «Fedora», A. Nazzari.
VITTORIA: «Prvo srečanje», D. Darrieux.
BELVEDERE: «Dol z bogastvom», A. Magnani.
GARIBALDI: «Sloveča žena», L. Joung.
VIALE: «Močvirje smrti», Walter Brennpor.
VENEZIA: «Razbojnik», A. Nazzari.
AZZURRO: «Bagdadski tat».
IMPERO: «Alanovo znamenje», D. Darrieux.

KOLEDAR

Sobota 17. julija. Aleš, Leksej
Sonce vzhaja ob 4.29, zahaja ob 19.49. Dolžina dneva 15.20. Luna vzhaja ob 17.21, zahaja ob 0.57

Jutri 18. julija Miroslav

Spominski dnevi

1846 se je rodil Nikolaj N. Mikluho-Maklaj, veliki ruski raziskovalec. Umrl je 14.IV.1888.

1945 se je pričela berlinska konferenca velikih držav zmagovalk: Zveze sovjetskih socialističnih republik, ZDA in Anglije.

PRESKRBA

Vpisovanje mleka za august-oktober. Od danes do 25 t. m. se morajo vsi potrošniki vpisati pri svojih mlekarnah za mleko za tromesečje avgust-oktober t. l. s III odrezkom živilske nakaznice.

Pregled živilskih nakaznic. Opozarjamo, da je živilska nakaznica osebna in ne sme biti oddana drugi osebi. V primeru smrti ali izselitve morate živilsko nakaznico vrniti prehranjevalnemu uradu. Dodatne nakaznice in druge morate predati tudi če potrošnik spremeni skupino. Kršilci bodo kaznovani z zaporom do 1 leta in 10.000 lir globe.

Opozarjamo zato neupravičence, da takoj oddajo živilske nakaznice prehranjevalnemu uradu v ul. dei Rettori 2, soba št. 195.

ENOTNI SINDIKATI

Zveza petrolejskih kemikov. Danes 17. t. m. bo v ul. Conti 11 ob 10 sestanek vseh stavkajočih petrolejskih delavcev.

Obvestilo mesarjem. Vsi uslužbenci mesarij naj se v svojem interesu zglasijo od 17 do 19 ure na sedežu E. S. v ul. Imbriani 5, I. soba 16, kjer jim bo zaupnik te kategorije dal lahko vsa pojasnila o gospodarskem postopanju v času počitnic, praznikov in o delovanju počitniške blagajne.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 16. julija 1948. se je rodilo 9 otrok, umrlo je 9 ljudi, porok pa je bilo 11.

Cerkvene poroke: mehanik Bruno Zalar in zasebnica Ervina Bruna, pek Josip Bubnič in zasebnica Armanda Coloni, šofer Franc Vrh in šivilja Agata Primc, agent C. P. Italo Denipoti in uradnica Claudia Crismani, gradbenik Alberto Antoni in uradnica Italia Auria, radiotelegrafist Benjamin W. Veach in zasebnica Vida Cernuta, šofer Ivan Medica in knjigovezka Luciana Godina, ameriški vojak Messiah S. Arslanian in frizerka Giorgia Milessa, študent Nelton Gail Durham in uradnica Desiderata Gentilli,

Letno gledališče

Danes ob 21 bo zadnja predstava Verdijeve opere «Rigoletto». V glavnih vlogah nastopajo: Carlo Tagliabue, Liana Gran, Mario Filipeschi, Mario Tomasini.

V torek bo prva predstava Verdijeve opere «Ples v maskah».

PROSVETNA DRUŠTVA

PROSVETNO DRUSTVO «VISAVA» - Konkonel gostuje danes 17. t. m. ob 21 v Trebčah v prosvetnem domu z vokalnim koncertom pod vodstvom tov. Ubalda Vrabca. Cisti dobiček je namenjen zdravljenju tov. Brune Unašič.

Prosvetno društvo Pečar v zgornji Kolonji priredi s sodelovanjen prosvetnega društva Rojan danes 17. t. m. ob 20.30 v svojih prostorih Finžgarjevo dramo «Razvalina življenja».

PROSVETNO DRUSTVO «IVAN-VOJKO» Prosek-Kontovel bo imelo danes 17. t. m. ob 21 v Prosvetnem domu občni zbor. Priporočamo polnoštevilno udeležbo.

PROSVETNO DRUSTVO OPCINE ponovi na dvorišču Prosvetnega doma danes 17. t. m. in v nedeljo 18. t. m. ob 21 uri ljudsko igro v 3 dejanjih in 9 slikah «Miklova Zala». Sodeluje orkester, pevski zbor in balet.

Vstopnice za predstavi v prodaji od četrtka dalje v Ljudskem domu. Vozil bo izredni tramvaj.

PRIREDITEV V KORIST POLITICNIH PRIPORNIKOV

Danes 17. t. m. ob 17. uri bo v prostorih kulturnega društva Skamperle velika vrtna veselica, katere čisti dobiček je namenjen političnim pripornikom. Igrali bodo izbrani godbeniki godbe Rinaldi. Na sporedu so igre in druge zabave ter srečolov. Za vse pa bo skrbel dobro založen buffet.

IZLETI

Planinsko društvo sprejema vpisovanja za letovanje v Bovcu. 31. t. m. bo odšla iz Trsta druga skupina letoviščarjev, za katere se bo zaključilo vpisovanje 17. t. m. v trgovini Marcela Nadliška, ul. Giuliani 13.

PDT priredi v nedeljo 1. avgusta izlet v Skocijan. Odhod ob 7. uri iz ul. F. Severo. Vpisovanje in informacije pri Pircu, Settefontane 3 in pri Gecu, Trg Tra i Rivi v Rojanu do 1. t. m.

Odg. urednik STANISLAV RENKO
Tiska Tržaški tiskarski zavod

PROSVETNO DRUSTVO OPCINE ponovi na dvorišču Prosvetnega doma v SOBOTO 17. t. m. in v NEDELJO 18. t. m. ob 21 uri ljudsko igro v 3 dejanjih in 9 slikah

„Miklova Zala"

Sodelujejo pevski zbor

ORKESTER IN BALET

Vstopnice za predstavi so v prodaji v LJUDSKEM DOMU.

Vozil bo izreden tramvaj.

OBMORSKO KOPALIŠČE
Sv. NIKOLAJ
Restavracija - Bar - Buffet - Odlična postrežba - Ples na prostem

OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH:

ODHODI S POMOLA RIBARNICE V TRSTU — legalna ura
Parnik «Italia», parnik «Vettor Pisani», motorna jadrn. «Levante»: 9.15, 9.50, 12.00, 12.45, 13.15, 17.30, 18.15, 19.00, 19.30, 20.00, 21.00, 21.30.

ODHODI IZ SV. NIKOLAJA legalna ura
Motorna jadrnica «Levante»: 7.30, 8.15, 9.00, 10.15, 11.00, 11.30, 13.30, 14.15, 14.45, 19.10.

Cene kombiniranih voznih listkov (vožnja tja, kopališče in vožnja nazaj) ob nedeljah in praznikih: za odrasle 180.— lir, za otroke od 3 do 10 let 120.— lir.

URNIK OB DELAVNIKIH:

ODHODI S POMOLA RIBARNICE V TRSTU — legalna ura
Motorna jadrnica «Levante»: 8.30, 10.30, 14.

ODHODI IZ SV. NIKOLAJA legalna ura
Motorna jadrnica «Levante»: 9.30, 12.35, 16.30, 19.20, 21.30.

Cene kombiniranih voznih listkov (vožnja tja, kopališče in vožnja nazaj) ob delavnikih za odrasle 160.— lir, za otroke od 3 do 10 let 100.— lir.

Motorna jadrnica IZ KOPRA ob NEDELJAH vsako uro, ob DELAVNIKIH: vsake dve uri.

Ob praznikih avtobusna vožnja: PORTOROZ - KOPER - SV. NIKOLAJ in obratno.

RAZPIS VLADE ZDRUŽENIH DRŽAV ZA OLJČNO OLJE

1. Na podlagi MARSHALL-ovega načrta razpisuje vlada Združenih držav s tem takojšnjo nabavo rafiniranega oljčnega olja iz Italije, ki se ima dobaviti Svobodnemu tržaškemu ozemlju.

2. Označba blaga in pogoji za nabavo so naslednji:

a) OZN